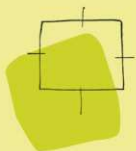

Projectbesluit RSG Ter Apel

ONTWERP

BügelHajema

Plek voor ideeën

Projectbesluit RSG Ter Apel

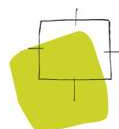
O N T W E R P

Inhoud

Rapport en bijlagen

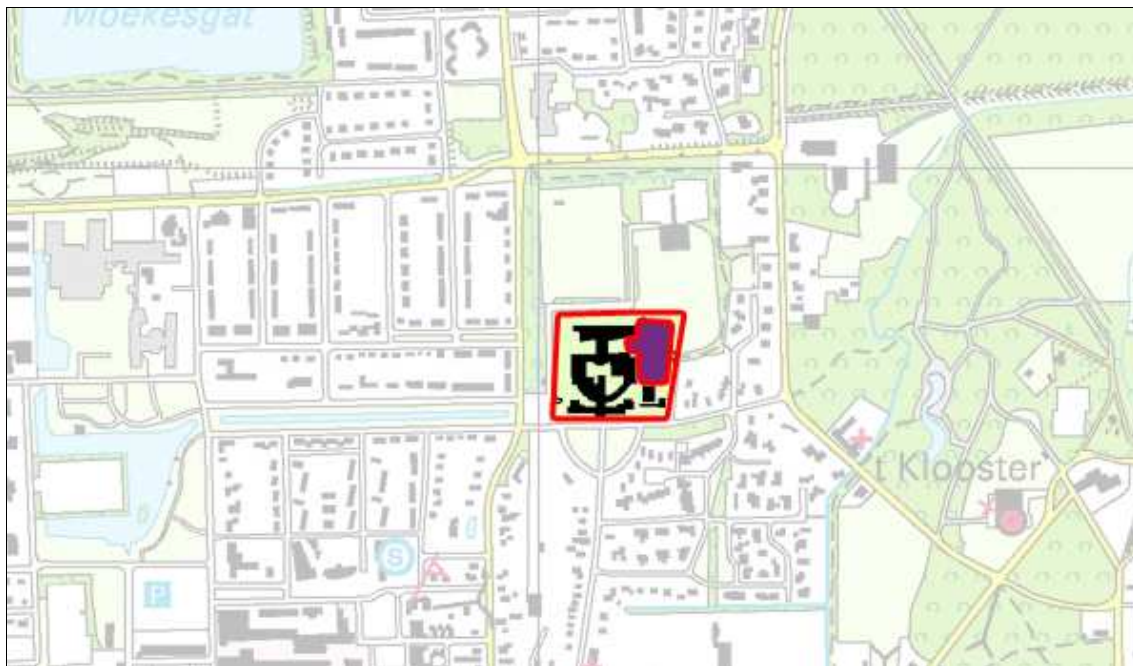
9 juni 2010

Projectnummer 250.24.03.60.00

Ideeën voor een plek

Overzichtskaart

Gemeente Vlagtwedde, bron: Topografische Dienst

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
2	Huidige situatie	9
2.1	Ligging en bereikbaarheid	9
2.2	RSG Ter Apel	9
2.3	Bevolking en woningvoorraad	10
2.4	Werkgelegenheid en voorzieningen	10
3	Beleid	11
3.1	Provinciaal beleid	11
3.2	Gemeentelijk beleid	12
3.3	Onderwijs	13
4	Planbeschrijving	15
4.1	Bestaande situatie RSG	15
4.2	Onderzoek nieuwbouwmogelijkheden	15
4.3	Uitbreidingsvoorstel	18
4.4	Visie omgeving	21
5	Milieuaspecten	23
5.1	Wet geluidhinder	23
5.2	Milieubeheer	24
5.3	Bodem	24
5.4	Water	25
5.5	Externe veiligheid	26
5.5.1	Inrichtingen	26
5.5.2	Vervoer van gevaarlijke stoffen	29
5.5.3	Buisleidingen	29
5.5.4	Luchtkwaliteit	30
5.6	Ecologie	31
5.7	Gebiedsbescherming	32
5.8	Archeologie	32
6	Economische uitvoerbaarheid	33
7	Inspraak en overleg	35

Bijlagen

Inleiding

De Regionale Scholengemeenschap Ter Apel voor vmbo, havo en vwo (afgekort RSG) is een regioschool. De school wil alle vormen van passend onderwijs aanbieden voor leerlingen tussen de 12 en 18 jaar in de gemeente Vlagtwedde, maar ook voor kinderen in deze leeftijd uit de dorpen Emmer-Compascuum, Roswinkel, Nieuw Weerdinge, Valthermond, Musselkanaal, Mussel en het gebied grenzend aan de gemeente in Duitsland.

AANLEIDING

Als enige school in het voortgezet onderwijs in een vrij ruime omtrek is het van belang te voorkomen dat kinderen nog langere reizen maken om op hun niveau te leren. Dat is onder meer de reden geweest voor de school om een zogenaamde 'lwoo-licentie' aan te vragen in 2006, maar ook om - naast zorg en welzijn - een uitdagende sector voor de meer technisch georiënteerde leerlingen in het vmbo op te starten in 2009. Hiervoor is uitbreiding van de school met een hal nodig waarin de leerlingen van de afdeling Techniek Breed de praktijklessen kunnen volgen.

Vanwege de uitbreiding met een afdeling Techniek Breed, het invoeren van de zorgplicht voor scholen (zie hoofdstuk 3) en het huidige huisvestingsprobleem is extra fysieke ruimte nodig (zie hierna). Daarnaast heeft de school de afgelopen jaren een gestage groei in het leerlingaantal meegemaakt, waardoor het huisvestingsprobleem de afgelopen jaren is toegenomen.

De hoofdvestiging is gesitueerd in een monumentaal pand aan de Oude Weg te Ter Apel. In de voormalige basisschool Westermarke zijn circa 125 leerlingen gehuisvest, een derde vestiging van de school bevindt zich op het bedrijfsterein. Het is gewenst op den duur de dependance Westermarke af te stoten, ook vanwege het feit dat de fysieke ruimte minder geschikt is voor leerlingen in het voortgezet onderwijs. De locatie op het bedrijfsterein wordt afgestoten zodra de techniekhal is gerealiseerd.

VESTINGEN

Derhalve zal de het gebouw aan de Oude Weg moeten worden uitgebreid. Gezien de monumentale status van het gebouw zal dit met de grootste zorgvuldigheid moeten gebeuren. De directe omgeving van de school (parkeer- en fietssituatie, Mansholtpark) zal hierbij worden betrokken.

Op dit moment heeft de school al een passende bestemming. De school valt binnen het bestemmingsplan Sellingerstraat-West, vastgesteld op 13 november 1979 en goedgekeurd op 13 januari 1981.

VIGEREND PLAN

Het voorstel tot uitbreiding van de school past niet binnen het vigerende bestemmingsplan. Derhalve is dit projectbesluit opgesteld. Binnen afzienbare termijn zal voor het gehele dorp een nieuw bestemmingsplan vigerend zijn.

Het volgende hoofdstuk gaat in op de huidige situatie. Vervolgens volgt in hoofdstuk 3 het relevante beleid. In hoofdstuk 4 komt de nieuwe situatie aan de orde, met tevens aandacht voor de oorspronkelijke situatie. Hoofdstuk 5 vervolgt met de verschillende onderzoeksaspecten, waarna in hoofdstuk 6 de juridische vorm aan de orde komt. Tot slot wordt geëindigd met de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid.

Huidige situatie

Dit hoofdstuk gaat in op de ligging en bereikbaarheid van de RSG in Ter Apel. Vervolgens wordt kort ingegaan op de organisatie, de afdelingen en de leerlingaantallen van de school. Ook wordt kort ingegaan op de bevolking, de woningvoorraad, de voorzieningen en de werkgelegenheid in Ter Apel.

INLEIDING

2.1

Ligging en bereikbaarheid

De kern Ter Apel ligt in het zuidelijke deel van de gemeente Vlagtwedde. Nabije grote kernen zijn Emmen en Stadskanaal. Via de provinciale wegen N391 en N366 zijn beide kernen bereikbaar. Ter Apel is goed per openbaar vervoer ontsloten. In de kern zijn meerdere buslijndiensten beschikbaar. De bussen rijden onder meer naar Emmen, Winschoten, Groningen en Stadskanaal en hebben een halte bij de RSG. De school is per fiets ook goed bereikbaar. De school staat aan de Oude Weg 41, in het middelste deel van het dorp.

2.2

RSG Ter Apel

De RSG kent momenteel ruim 1.000 leerlingen en circa 120 personeelsleden. De RSG biedt een grote variëteit aan opleidingen met verschillende leerwegen en profielen.

De eerste twee jaar is een brugperiode. Vervolgens kan een leerling onderwijs op vwo-, havo- of vmbo-niveau volgen. De afdeling vmbo kent vier leerwegen, van de theoretische tot de basisberoepsgerichte leerweg. Daarnaast zijn er vier sectoren (techniek (nieuw per 1 september 2009), zorg en welzijn, economie, landbouw). De havo en het vwo kennen vier profielen waaruit kan worden gekozen. Een groot aantal extra onderwijsvoorzieningen (leerwegondersteunend onderwijs, vwo-plus, sprint-vwo, keuzewerktijdduren en MWT) staat de leerlingen tot hun beschikking.

Zoals in de inleiding al is aangegeven, komen de leerlingen uit de wijde omtrek naar deze school. De school heeft een duidelijke regiofunctie, die wordt versterkt met de uitbreiding van de techniekafdeling.

Op dit moment heeft de school drie vestigingen. De hoofdvestiging is gesitueerd aan de Oude Weg, de dependances betreffen de basisschool Westermarke op enige minuten fietsafstand en een pand op het nabijgelegen bedrijventerrein. De dependance Westermarke blijkt in de praktijk minder geschikt voor

het huisvesten van leerlingen mede omdat er alleen onderwijs in talen en wiskunde kan worden gegeven. De locatie op het bedrijfsterrein is ook tijdelijk van aard. Zodra de techniekhal is gerealiseerd, zal deze worden afgestoten.

2.3

Bevolking en woningvoorraad

In 2008 telde de gemeente Vlagtwedde in totaal circa 16.320 inwoners. Ter Apel (bebouwde kom en omgeving) telde 8.630 inwoners. Ruim 50% van alle inwoners woont in de kern Ter Apel.

De bevolking in Vlagtwedde is relatief sterk vergrijsd ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Het aantal 0-54-jarigen ligt onder het landelijk gemiddelde, het aantal 55+-ers ligt erboven.

De woningvoorraad in de kern Ter Apel bedroeg in 2008 circa 3.810 woningen. De woningvoorraad in de gemeente bestond uit ruim 7.005 woningen. Dit houdt in dat in 2008 ruim 50% van de totale woningvoorraad in de kern Ter Apel stond.

2.4

Werkgelegenheid en voorzieningen

De afgelopen jaren is de werkgelegenheid in de gemeente flink gegroeid. Deze groei is voor een groot deel toe te schrijven aan de dienstensector (zorgsector, penitentiaire inrichting, asielzoekerscentrum). De dienstensector levert de meeste werkgelegenheid, in de landbouwsector zijn steeds minder mensen werkzaam.

In Ter Apel is een bedrijventerrein gesitueerd. Samen met de voorzieningen in het centrumgebied levert dit een flink aantal arbeidsplaatsen op. Ook een belangrijke werkgever is Avebe en de overige bedrijven op het bedrijvenpark Zuid-Groningen in Ter Apelkanaal.

De gemeente heeft een uitgebreid voorzieningenapparaat. Een groot aantal voorzieningen is gesitueerd in Ter Apel. Het betreft onder meer detailhandelszaken, horecavoorzieningen, onderwijsvoorzieningen (basisscholen en voortgezet onderwijs - de RSG-), zorgvoorzieningen (huisartsen- en tandartspraktijken, thuiszorg en zorgcentra) en dienstverlenende bedrijven (bankfilialen, uitzend- en reisbureaus, kapsalons et cetera).

Daarnaast kent Ter Apel en omgeving een aantal recreatieve voorzieningen en sportvoorzieningen, zoals het kloosterterrein, het zwembad, het sportpark, de jachthaven, kampeerterreinen en de manege.

Beleid 3

In dit hoofdstuk komen het provinciaal en gemeentelijk beleid aan de orde.

ALGEMEEN

3.1

Provinciaal beleid

De provincie heeft op basis van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening een nieuw Provinciaal Omgevingsplan (POP) vastgesteld.

PROVINCIAAL OMGEVINGS-
PLAN: ALGEMEEN BELEID

Hierin wordt ingegaan op de leefbaarheid van het platteland. Aangegeven is dat - ook al is sprake van een terugloop van de bevolking - de leefbaarheid zowel op het platteland als in de kernen behouden moet blijven en waar mogelijk moet worden versterkt.

De ambitie op het gebied van wonen en leven in Groningen is een hoge leefkwaliteit te realiseren voor alle bewoners van de provincie met voldoende aanbod en kwaliteit van woningen, een aantrekkelijke woon- en werkomgeving en goed bereikbare voorzieningen, zoals onderwijs en zorg.

De provincie vindt het noodzakelijk dat het beleid voor de fysieke leefomgeving wordt gekoppeld aan de sociale aspecten die zijn neergelegd in de Sociale Agenda. De provincie acht het van belang dat gemeenten met een teruglopende en in samenstelling sterk wijzigende bevolking, samen met onder andere de woningcorporatie en de bevolking een visie en aanpak ontwikkelen voor de leefbaarheids- en woonvragen die uit deze ontwikkeling voortkomen. Daarbij moet onder meer aandacht worden besteed aan de beschikbaarheid en bereikbaarheid van voorzieningen. De provincie doelt daarbij zowel op commerciële voorzieningen als op voorzieningen voor welzijn, zorg, sport, onderwijs en cultuur. Door de schaalvergroting staat het voorzieningenniveau in kleinere kernen onder druk. De provincie ziet het als haar rol om de ontwikkeling van een visie, alsmede de regionale afstemming van woon- en leefbaarheidvragen, met kennis en informatie te ondersteunen.

De komende jaren doen zich allerlei leefbaarheids- en woonvragen voor in Noord- en Oost-Groningen, die voortkomen uit de dalende omvang en sterk wijzigende samenstelling van de bevolking. Gezien de schaal waarop de problematiek zich voordoet, acht de provincie het belangrijk dat gemeenten hiervoor op regionaal niveau een visie en concrete aanpak ontwikkelen. In Noord-Groningen gaat het om de Eemsdeltagemeenten, in de gemeente De Marne spelen vergelijkbare vragen. In Oost-Groningen gaat het om alle negen gemeenten.

WONINGBOUW EN LEEF-
BAARHEID IN NOORD- EN
OOST-GRONINGEN

De hiervoor genoemde gemeenten hebben het voortouw bij het ontwikkelen van een visie en aanpak. Gezien de aard van de vragen, ligt het voor de hand dat gemeenten samenwerking zoeken met woningcorporaties, marktpartijen en maatschappelijke instellingen. De provincie verzoekt gemeenten om prioriteit te geven aan de transformatie van de bestaande woningvoorraad en ook aandacht te besteden aan de planning en verdeling van woningen en voorzieningen. Op die manier kunnen sociale tweedeling, leegstand en waardedaling van woningen worden vermeden.

De verdere (beperkte) uitbouw van de RSG zijnde een voorziening voor Ter Apel en omliggende dorpen past binnen het hiervoor geformuleerde beleid.

3.2

Gemeentelijk beleid

TOEKOMSTVISIE 'INSTAPPEN IN DE RUIMTE'

De gemeente heeft vanaf 2004 gewerkt aan het opstellen van een toekomstvisie als beleidskader. In deze visie wordt beschreven hoe de gemeente zich op langere termijn moet ontwikkelen. De visie zal worden gebruikt om achteraf op hoofdlijnen te toetsen.

De visie 'instappen in de ruimte' is een uitnodiging aan alle inwoners om gebruik te maken van de kansen die er liggen en mee te werken aan het realiseren van de gezamenlijke ambities.

In de uiteengezette koers van de visie zijn vier inhoudelijke speerpunten opgenomen, namelijk:

- wonen;
- werken;
- voorzieningen;
- landschap (waaronder ook landbouw en toerisme).

Ten aanzien van de voorzieningen zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

1. spreiden waar mogelijk, bundelen waar nodig;
2. samenspel tussen de gemeente en de dorpsgemeenschappen;
3. bijzondere aandacht voor het onderwijs, de gezondheidszorg en de jeugd.

In het kader van de vorengenoemde doelstellingen zijn zes strategische projecten benoemd. Per strategisch project wordt een aantal maatregelen aangegeven. De zes strategische projecten zijn:

1. impuls onderwijs en opleiding;
2. wonen en zorgen geborgd;
3. versterken economische voedingsbodemp;
4. masterplan landschappelijke kwaliteit;
5. het sociale weefsel: onderhoud en versterking;
6. versterking toeristisch aanbod en doelgroepenmarketing.

Het strategisch project 'impuls onderwijs en opleiding' met de daarbij behorende maatregelen past binnen de ontwikkeling, zoals geformuleerd in dit projectbesluit.

3.3

Onderwijs

De RSG is een openbare school waar leerlingen van alle gezindten welkom zijn. De RSG heeft als doelstelling een zo breed mogelijk aanbod aan voortgezet onderwijs te verzorgen.

RSG TER APEL

Op dit moment heeft de RSG te maken met omvangrijke huisvestingsproblematiek. In de eerste plaats is een nieuwe afdeling Techniek Breed in september 2009 opgestart. In de tweede plaats is door het invoeren van de zorgplicht voor scholen een uitgebreide zorgstructuur in het leven geroepen. Tenslotte is het aantal leerlingen zo toegenomen dat er een tekort aan leslokalen is ontstaan. Dit ondanks het feit dat de RSG gebruikmaakt van de buitengebruik gestelde basisschool Westermarke.

De RSG heeft op dit moment 1.030 ingeschreven leerlingen. De verwachting is dat dit leerlingenaantal in eerste instantie doorgroeit naar 1.130. Vanaf 2016 zal naar verwachting een daling inzetten naar uiteindelijk 940 leerlingen.

Het doel van het realiseren van de nieuwbouw kan korthedshalve dan ook in de volgende aspecten worden uiteengezet:

SAMENVATTING NIEUW-
BOUWBEHOEFTE

- het realiseren van een adequate leeromgeving van de nieuwe vmbo-sector;
- het verbeteren van de kwaliteit van het technisch onderwijs in de onderbouwklassen;
- het realiseren van een optimaal bruikbaar schoolgebouw voor de toekomst. Daarbij wordt uitgegaan van een leerlingenaantal van 940 in 2025. Verder wordt zo goed mogelijk rekening gehouden met mogelijk ontwikkelingen in het voortgezet onderwijs;
- het realiseren van werkruimtes voor zorgleerlingen en ontvangst- en kantoorruimte voor de zorgstructuur.

Planbeschrijving

4

Voordat is gestart met het ontwerp van het bouwplan, is onderzoek verricht. Er is onderzoek verricht naar onder meer de landschappelijke structuur, de architectonische/stedenbouwkundige kwaliteit van de bebouwing, de routing en de parkeermogelijkheden in het projectgebied en haar omgeving. Vanaf de start is hierover regelmatig overleg geweest met de welstandsorganisatie en de provincie. Dit heeft geleid tot een breed gedragen stedenbouwkundig plan, dat de basis is geweest voor het bouwplan. Dit stedenbouwkundig plan is als bijlage in dit plan opgenomen. De welstandsorganisatie Libau heeft over het complete (bouw)plan een positief advies afgegeven.

4.1

Bestaande situatie RSG

Het gebouw van de RSG is gelegen ten noorden van het centrum van Ter Apel. Het pand staat aan de Oude Weg, die aansluit op de Hoofdstraat. De Oude Weg is een karakteristieke laan die uitmondt in het voorterrein bij de hoofdingang van de RSG.

BEBOUWING RSG

De RSG bestaat uit het monumentale hoofdgebouw (Rijksmonument) in twee bouwlagen en een aangebouwde fietsenstalling en conciërgewoning (eveneens onderdeel van het Rijksmonument). Daarachter liggen de eenlaagse moderne delen van de scholengemeenschap. Deze moderne toevoegingen bestaat uit twee noord-oost-westgerichte vleugels en een verbindend tussendeel in de noord-zuidrichting. Het totale complex staat op een kavel die is omgeven door bomen.

Ten noorden en noordoosten ligt een aantal velden met daarop een scouting-gebouw en een tennishal. In de volgende paragrafen wordt hierop nader ingegaan.

4.2

Onderzoek nieuwbouwmogelijkheden

Voorafgaand aan de keuze voor een uitbreidingsmodel zijn de verschillende mogelijkheden voor nieuwbouw geïnventariseerd. In totaal zijn vijf plekken overwogen, waarvan er slechts een geschikt is bevonden voor bebouwing.

De plekken zijn aan de hand van de navolgende criteria getoetst:

1. het behoud van het monumentale deel van het gebouw als belangrijkste beeldbepalende factor;

2. de mate van overlast van het 7 m hoge gebouw voor de directe woon-omgeving;
3. eventuele geluidsoverlast vanuit de techniekhal ten aanzien van de rest van het onderwijs aan de RSG;
4. de bereikbaarheid van het gebouw voor de leerlingen en het personeel van de RSG moet goed zijn. Er mogen geen langere looplijnen naar het middengedeelte van de school ontstaan dan op dit moment het geval is;
5. vanwege de brandveiligheid is een afstand van een paar meter¹ tussen nieuwbouw en bestaande bouw vereist;
6. beschikbaarheid van voldoende ruimte;
7. financiële gevolgen van een keuze.

De overwogen plekken zijn de volgende:

- situering ten westen naast de achterzijde van het bestaande gebouw;
- situering ten noorden van het bestaande gebouw;
- situering ten westen en ten oosten aansluitend aan het bestaande gebouw;
- situering op het middengedeelte van de bestaande bouw. Dit gedeelte is namelijk semipermanente bouw;
- situering ten oosten naast de achterzijde van het gebouw.

OVERWEGINGEN PER
LOCATIE

Situering aan de westkant

Deze plaats voldoet niet aan de punten 1, 2 en 5 in combinatie met 6.

Situering aan de noordkant

Deze plek voldoet niet aan de punten 2 en 4 . Daarnaast ontstaat een probleem ten aanzien van punt 7, omdat de bestaande infrastructuur wordt doorsneden. Specifiek voor deze plek is dat de plannen van de gemeente met betrekking tot het aanliggende Mansholtpark worden doorkruist.

Situering ten westen en ten oosten aansluitend aan het bestaande gebouw

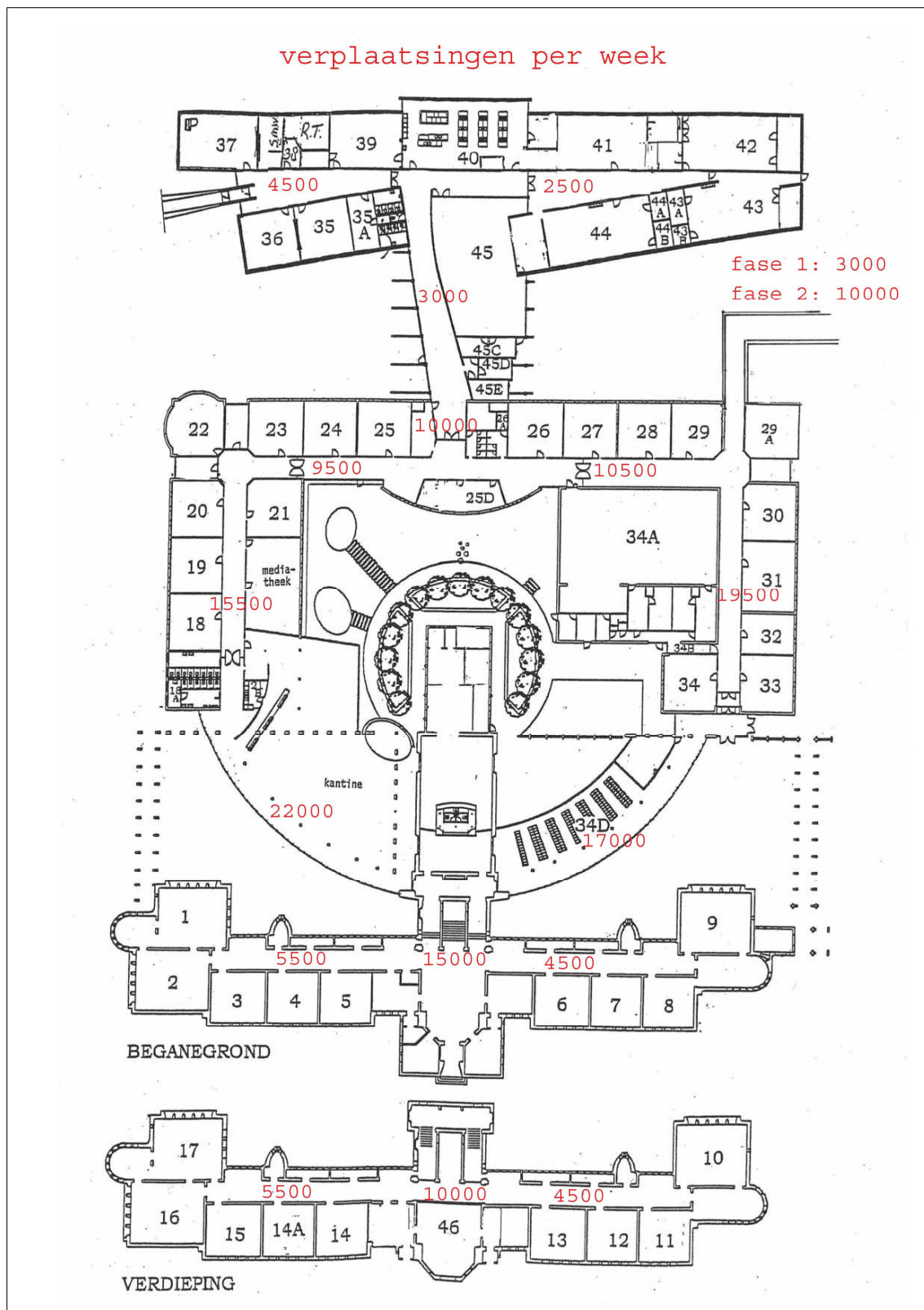
Deze plek voldoet niet aan de punten 2, 3 en 5. Verder is specifiek voor deze plek van belang dat de vorm van het noordelijke deel van het bestaande gebouw niet geschikt is om aan vast te bouwen. Tenslotte is dat deel van het gebouw niet geschikt voor de verkeerstromen die ontstaan.

Situering op het middengedeelte van de bestaande bouw

Deze plek voldoet niet aan de punten 1, 2 en 7. Wat dit laatste punt betreft kan het volgende worden opgemerkt. Het middengedeelte van de school is semipermanente bouw. Echter de afschrijvingstermijn duurt nog zeven jaren. Deze plek geschikt maken voor nieuwbouw brengt voor de gemeente een niet te verantwoorden afboeking (verlies) met zich mee.

¹ Verwezen wordt naar het advies van een brandadviesbureau

Situering ten oosten naast de achterzijde van het gebouw
Dit is de plek die uiteindelijk is gekozen, omdat er op geen enkel punt echt strijdigheid met de hiervoor genoemde overwegingen is.

Op basis van het gekozen model is vervolgens onderzocht of de (toegenomen) leerlingenstromen in de school in de toekomst kunnen worden verwerkt. Hier- van is een model gemaakt met twee fasen (eerste fase betreft de uitbreiding met alleen een techniekhal en de tweede fase betreft de uitbreiding met een tweede hal/lokaal waarvan de nadere invulling nog plaats moet vinden). Uit het model blijkt dat een gang naar de nieuwe techniekhal wenselijk, danwel noodzakelijk is. De gang biedt ook de leerlingen, leerkrachten en overig perso- neel de mogelijkheid onafhankelijk van weersomstandigheden de techniekhal te bereiken.

4.3

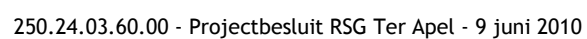
Uitbreidingsvoorstel

Het uitbreidingsvoorstel gaat uit van een vergroting van de kavel van de RSG. Hiermee ontstaat een rechthoekige kamer, die aan de noordoostzijde weer wordt voorzien van een groen kader. Een deel van het oude groene kader (zui- delijke deel) blijft bestaan. Op de nieuwe kavel wordt in twee fasen de nieuw- bouw van de RSG gesitueerd.

FASE 1 De RSG geeft sinds enige tijd technisch onderwijs. Hiervoor wordt nu een ge- bouw op het bedrijventerrein gehuurd. Om deze tijdelijke maatregel om te zetten in een duurzame oplossing is gekozen voor de bouw van een techniekhal bij de hoofdvestiging van de RSG. De techniekhal bestaat uit een volume van 20 m bij 25 m grondoppervlak en een bouwhoogte van 7 m.

Op de vergroting van het terrein van de RSG in noordoostelijke richting, wordt de techniekhal op enige afstand van de bestaande school gebouwd. Middels een gang wordt de verbinding gelegd met het bestaande gebouw.

EINDMODEL In het eindmodel wordt voorzien in een verdere uitbreiding naar het oosten. De verwachting is dat de RSG de komende jaren nog verder zal groeien. Er is behoefte om na enkele jaren de afdeling Techniek Breed verder ruimte te geven. In het navolgende eindmodel wordt hierin voorzien. Op de uitbreiding van de kavel is voldoende ruimte om een tweede (vergelijkbaar) bouwvolume neer te zetten dat middels een atrium wordt gekoppeld aan de techniekhal. Het atrium zal ten opzichte van de beide lokalen een iets hogere bouwhoogte hebben. Het (transparante) atrium heeft een breedte van 10 m.

4.4

Visie omgeving

De bestaande ruimtelijke structuur heeft als belangrijke waarden het opgaan-de groen en de 'kamerstructuur'. Deze structuur vormt dan ook het uitgangspunt voor de aangepaste opzet voor het gehele gebied. Om de uitbreiding van de scholengemeenschap in te kunnen passen, wordt de bestaande 'kamer' van de scholengemeenschap vergroot. Hierdoor blijft de karakteristieke opzet van grotere ruimten overeind en blijft de RSG een relatief compacte structuur houden. De kamer waarin de tennishal staat, wordt verkleind maar blijft voldoende maat houden, passend bij de andere kamers.

Ten noorden van de RSG ligt het Mansholtpark. Dit park wordt begrensd door de Stationsstraat in het westen, de Havenstraat in het noorden en de bebouwing van de Wiltkamp in het oosten. Het park bestaat uit twee velden die worden omzoomd door boombeplanting. Op het westelijke veld staat het gebouw van de scoutinggroep. Het veld wordt eens per jaar gebruikt voor het carnavalsfeest.

Het oostelijke veld wordt weinig gebruikt; op het noordelijke deel hiervan staat de tennishal met bijbehorende tennisvelden.

Het Mansholtpark is nu voor auto's alleen bereikbaar via de naast de RSG gelegen ontsluiting. Dit levert problemen op bij het bevoorraden van het scoutinggebouw en het tenniscomplex. Daarnaast ontbreekt een goede fietsontsluiting tussen de RSG en het noorden van Ter Apel. Het terrein van de scouting wordt eens per jaar voor het carnavalsfeest gebruikt maar is vanwege de natte periode eigenlijk geen geschikte locatie. Het ontbreken van een verharding zorgt hier voor problemen.

De gemeente heeft het voornemen om het westelijke veld van het Mansholtpark aan te passen zodat dit beter geschikt wordt voor het jaarlijkse carnaval. Verder bereikt de padenstructuur van het park nu niet het scoutinggebouw, ook hiervoor zal een oplossing moeten worden geboden.

ONTWIKKELING MANS-
HOLTPARK

De uitbreiding van de RSG biedt de kans de op dit moment bestaande parkeerproblemen van de school aan te pakken in combinatie met de wens het Mansholtpark geschikt te maken voor het carnavalsfeest. Door een deel van het westelijke veld te verharderen, ontstaat een multifunctioneel terrein dat door de RSG kan worden gebruikt om te parkeren en geschikt is voor het plaatsen van feesttenten voor het carnavalsfeest in februari. Ook kan een verharde ontsluiting naar het scoutinggebouw worden aangelegd. Rond het scoutinggebouw is ruimte voor bomen om het gebouw enigszins in te kaderen.

COMBINATIE UITBREIDING
RSG EN ONTWIKKELINGEN
MANSHOLTPARK

De uitbreiding van de RSG omvat onder meer het plan om de fietsenstallingen van de boven- en onderbouw te scheiden. Door een deel van de leerlingen vanaf de noordzijde van het schoolterrein binnen te laten komen worden bestaande problemen opgelost. Op dit moment gebruiken alle fietsers één ingang. Om de nieuwe ingang voor fietsers te faciliteren, zal een fietsontsluiting over het Mansholtpark richting het noorden, de Havenstraat, worden aangelegd. Deze ontsluiting wordt circa 3 m breed, zodat hier ook incidenteel door autoverkeer gebruik kan worden gemaakt.

M i l i e u a s p e c t e n

5

Voor zover een projectbesluit nieuwe ontwikkelingen mogelijk maakt, dient een aantal milieuaspecten nader te worden onderzocht. Hierbij gaat het onder meer om de verplichte toetsing aan de Wet geluidhinder en de milieuhygiënische gesteldheid van de bodem. Daarnaast dient er eventueel rekening te worden gehouden met nabijgelegen bedrijvigheid. Een en ander kan vergaande ruimtelijke consequenties hebben voor nieuwe ontwikkelingen. Hierna wordt dit nader beschreven.

5.1

Wet geluidhinder

Het projectbesluit biedt de mogelijkheid tot de uitbreiding van een school. Een school geldt voor de Wet geluidhinder als een geluidsgevoelig gebouw. Onderzocht dient te worden of toetsing aan de Wet geluidhinder dient plaats te vinden.

In het kader van de Wet geluidhinder bevinden zich langs wegen geluidzones, met uitzondering van woonerven en wegen waar een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt. Indien geluidsgevoelige objecten binnen een geluidzone worden geprojecteerd, dient een akoestisch onderzoek te worden ingesteld.

GELUIDZONES

Voor het plangebied is in dit verband de geluidzone van de Stationsstraat en Oude Weg relevant. Op beide wegen geldt ter plaatse een maximumsnelheid van 50 km/uur. Het betreft hier tweestrookswegen. Voor tweestrookswegen binnen de bebouwde kom bedraagt de zonebreedte die aan weerszijden van de as van de weg in acht moet worden genomen 200 m.

Binnen de zone van een weg bedraagt de hoogst toelaatbare geluidsbelasting van de gevel van geluidsgevoelige gebouwen 48 dB (Wet geluidhinder 2006). Indien de geluidsbelasting de voorkeursgrenswaarde van 48 dB te boven gaat, kunnen burgemeester en wethouders eventueel een hogere waarde vaststellen (artikel 83 van de Wet geluidhinder). Dat dient echter wel goed te worden gemotiveerd.

GELUIDSNORM

De Stationsstraat is opgenomen in het Nieuw Regionaal Verkeersmodel Noord Nederland. De verwachting is dat in 2020 de verkeersintensiteit op deze weg zal zijn gestegen naar bijna 3.100 mvt/etmaal. In de berekening is uitgegaan van deze intensiteit.

VERKEERSINTENSITEITEN
EN BEREKENINGEN

Met behulp van Standaard Rekenmethode I is van de Stationsstraat de toekomstige ligging (in 2020) van de 48 dB-geluidscontour berekend. Van de rekenuitskomsten is of 5 dB afgetrokken op grond van artikel 110g van de Wet geluidhinder 2006 en is alleen rekening gehouden met de dagperiode. De bere-

kening is uitgevoerd onder zogenaamde vrijeveldcondities. Dit betekent dat eventuele afschermende objecten buiten beschouwing zijn gelaten.

Uit de berekening blijkt dat de 48 dB-geluidscontour op 26 m uit de as van de Stationsstraat ligt. De uitbreiding van de school ligt op grotere afstand. In de zin van de Wet geluidhinder is geen sprake van geluidhinder vanwege de Stationsstraat.

Van de Oude Weg zijn geen verkeersintensiteiten bekend. Deze weg is niet in het verkeersmodel opgenomen. Met behulp van Standaard Rekenmethode I is daarom berekend bij welke verkeersintensiteit de geluidsbelasting van 48 dB aan de gevel wordt overschreden. Bij de berekeningen is rekening gehouden met de hiervoor genoemde aftrek. Ook hier is de berekening uitgevoerd onder zogenaamde vrijeveldcondities.

Bij een verkeersintensiteit van meer dan 24.000 mvt/etmaal wordt de gevelbelasting van 48 dB overschreden. Gelet op de functie van de Oude Weg (ontsluiting van enkele aanliggende percelen ligt het niet in de lijn der verwachting dat binnen de looptijd van dit bestemmingsplan de verkeersintensiteit op de Oudeweg toeneemt tot meer dan deze verkeersintensiteit. In de zin van de Wet geluidhinder is derhalve geen sprake van geluidhinder.

Samengevat kan worden gesteld dat de Wet geluidhinder zich niet verzet tegen de uitbreiding van de school. Voor de gedetailleerde gegevens wordt verwezen naar het rekenblad in de bijlagen.

5.2

M i l i e u b e h e e r

In het algemeen kan worden gesteld dat de uitbreiding van de school met een technieklokaal niet leidt tot onevenredig meer hinder dan tot op heden het geval is. In het te realiseren lokaal zullen afdoende geluidwerende maatregelen worden genomen. Dit wordt in het kader van het bouwplan en de eventuele milieuvergunning geregeld.

5.3

B o d e m

Een onderzoek naar de milieuhygiënische gesteldheid van de bodem is noodzakelijk. In het kader van de bouwvraag wordt dit aspect meegenomen.

5.4

Water

Op grond van artikel 12 van het Besluit op de ruimtelijke ordening dienen de centrale overheden in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf op te nemen. In die paragraaf dient te worden uiteengezet wat voor gevolgen het plan in kwestie heeft voor de waterhuishouding, dat wil zeggen het grondwater en het oppervlaktewater.

Beleidskader

Het kader voor de watertoets is het vigerend beleid (Vierde Nota Waterhuishouding, Waterbeleid 21e eeuw, Europese Kaderrichtlijn water, Vijfde Nota over de ruimtelijke ordening en de beleidslijn Ruimte voor de Rivier). De watertoets wordt uitgevoerd binnen de bestaande wet- en regelgeving op het gebied van ruimtelijke ordening en water, op basis van het Waterbeleid 21e eeuw.

Vierde Nota Waterhuishouding

De Vierde Nota Waterhuishouding van december 1998 verwoordt het nationale beleid. Een van de speerpunten is een duurzaam stedelijk waterbeheer, met als belangrijke elementen:

- waterbesparende maatregelen in de woning;
- het afkoppelen van verhard oppervlak van de riolering;
- het infiltreren van regenwater in de bodem;
- het bergen van regenwater in vijvers;
- herwaardering van watersystemen bij de ruimtelijke inrichting van (nieuwe) woongebieden.

Waterbeleid 21e eeuw

Met het Waterbeleid 21e eeuw wordt ingespeeld op toekomstige ontwikkelingen die hogere eisen stellen aan het waterbeheer. Het gaat hierbij om onder andere klimaatverandering, bodemdaling en zeespiegelrijzing. Het Waterbeleid 21e eeuw heeft twee principes voor duurzaam waterbeheer geïntroduceerd. Deze twee principes zijn de volgende zogenaamde tritsen:

- vasthouden, bergen en afvoeren;
- schoonhouden, scheiden en zuiveren.

De trits vasthouden, bergen en afvoeren houdt in dat overtollig water zoveel mogelijk bovenstrooms wordt vastgehouden in de bodem en in het oppervlaktewater. Vervolgens wordt zo nodig het water tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en pas als vasthouden en bergen te weinig opleveren, wordt het water afgevoerd.

Bij schoonhouden, scheiden en zuiveren gaat het erom dat het water zoveel mogelijk wordt schoongehouden. Vervolgens worden schoon en vuil water zoveel mogelijk gescheiden en als laatste wanneer schoonhouden en scheiden niet mogelijk is, komt het zuiveren van verontreinigd water aan bod.

DOELSTELLING WATER-
SCHAP

Beleid waterschap

Een belangrijke doelstelling van het waterschap is het bereiken van schoon oppervlaktewater en ecologisch gezond oppervlaktewater. Om dit te bereiken, zuivert het waterschap afvalwater, geeft het waterschap vergunningen af aan bedrijven, controleert/handhaaft het waterschap lozingen en checkt de kwaliteit van de wateren.

Daarnaast is een belangrijke doelstelling het zorg dragen voor veilige watersystemen (droge voeten) en voldoende water op de juiste plek. Om dit te bereiken, voert het waterschap peilbeheer uit. Met het peilbeheer wordt geprobeerd optimale omstandigheden te creëren voor de verschillende functies in een bepaald gebied, zoals landbouw, wonen, natuur, recreatie, industrie et cetera.

Om dit te bereiken, doet het waterschap onderzoek en formuleert ze beleidskaders.

Relevant voor dit projectbesluit is de Notitie Stedelijk Waterbeheer.

NOTITIE STEDELIJK WA-
TERBEHEER

Een belangrijk beleidsdocument van het Waterschap Hunze en Aa's is de Notitie stedelijk waterbeheer, Samenwerking, bewustwording en maatwerk (maart 2003). Deze notitie is relevant voor dit plan. In deze notitie staat een eigen integrale visie en het beleid voor stedelijk waterbeheer. Op grond daarvan kunnen concrete maatregelen en richtlijnen worden onderbouwd en wordt duidelijkheid gegeven over hoe, samen met gemeenten, invulling kan worden gegeven aan het waterbeheer in bebouwd gebied.

Watertoets

Een goede afstemming van waterbeleid en ruimtelijke ordening zijn noodzakelijk. Water is een van de ordenende principes die de ruimtelijke ordening moet hanteren.

Opgemerkt wordt dat niet alle relevante wateraspecten in een bestemmingsplan zijn vast te leggen. Het bestemmingsplan richt zich nu eenmaal op bestemmingen, terwijl ook inrichtings- en beheersaspecten van belang zijn. Watertoets is aangevraagd.

5.5

Externe veiligheid

5.5.1

Inrichtingen

INLEIDING

In oktober 2004 is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) in werking getreden.

Dit besluit geeft grenswaarden voor nieuwe en bestaande situaties ten aanzien van het plaatsgebonden risico van inrichtingen waarin bepaalde gevaarlijke stoffen worden gebruikt, opgeslagen of geproduceerd. Deze grenswaarde wordt uitgedrukt in de kans per jaar dat een persoon, die onafgebroken en onbeschermd op een plaats buiten een inrichting zou verblijven, overlijdt als

rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten. Onder kwetsbare objecten worden bijvoorbeeld woningen verstaan, terwijl met beperkt kwetsbare objecten wordt bedoeld op bijvoorbeeld kantoren en hotels.

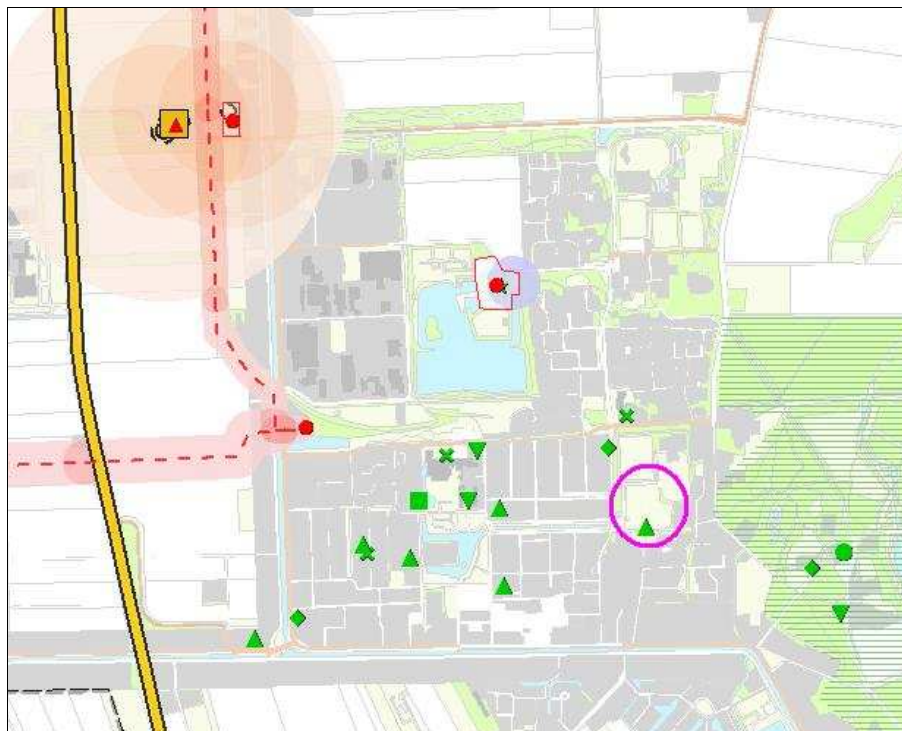
Daarnaast gaat het Besluit externe veiligheid inrichtingen in op het groepsrisico. Hierbij gaat het om de kans per jaar dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang slachtoffer wordt van een ongeval in een inrichting. In het Besluit externe veiligheid inrichtingen wordt het groepsrisico gedefinieerd als de (cumulatieve) kans dat ten minste 10, 100 of 1.000 personen overlijden als direct gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van de inrichting (tot waar nog dodelijke slachtoffers kunnen vallen). Het groepsrisico wordt bepaald door het aantal aanwezige personen in het invloedsgebied te vergelijken met de oriënterende waarde (cumulatieve kans). Wanneer de oriënterende waarde wordt overschreden of de nieuwe ontwikkeling een verhoging van het groepsrisico met zich meebrengt, dient een verantwoording van het groepsrisico plaats te vinden.

Op 13 februari 2009 is het gewijzigde Bevi in werking getreden. Deze wijzigingen betreffen een uitbreiding van de lijst met (beperkt) kwetsbare objecten en risicovolle inrichtingen. Ook is de nieuwe Wet ruimtelijke ordening in het Bevi doorgevoerd.

In het projectgebied zijn kwetsbare objecten aanwezig.

ONDERZOEK

Om te bepalen of in de nabijheid van het projectgebied risicovolle inrichtingen liggen, is de risicokaart van de provincie Groningen geraadpleegd. Hieruit blijkt dat een aantal inrichtingen nabij het projectgebied zijn gelegen (zie navolgende kaart).

Aan de Heembadweg 17, op circa 500 m van het projectgebied, ligt het zwembad Moekesgat. Het zwembad wordt, gezien de milieusituatie, niet beschouwd als een Bevi-inrichting. Deze inrichting levert, met oog op het vorenstaande, geen belemmeringen op ten aanzien van het planvoornemen.

Het bedrijf Westerwolde Ballooning (Nulweg 15) wordt gezien de milieusituatie niet beschouwd als een Bevi-inrichting. Het bedrijf ligt op meer dan 1.000 m afstand van het projectgebied, waardoor ook deze inrichting geen belemmeringen oplevert.

Op meer dan 1.000 m van het projectgebied is een lpg-station gevestigd. Dit lpg-station heeft een 10^{-6} -contour (plaatsgebonden risico) van 35 m (vulpunt), 25 m (ondergrond reservoir) en 15 m (afleverzuil). Het invloedsgebied (1%-letaliteitsgrens groepsrisico) bedraagt 150 m. Het projectgebied valt buiten de invloedsfeer van deze inrichting.

Op circa 1,1 km ten westen van het projectgebied ligt de inrichting GOS Ter Apel (Viaductstraat 53). Dit bedrijf heeft geen 10^{-6} -contour (plaatsgebonden risico) en een invloedsgebied (1%-letaliteitsgrens groepsrisico). Derhalve vormt de inrichting geen belemmering voor de beoogde ontwikkelingen in het projectgebied.

CONCLUSIE De aanwezige risicovolle inrichtingen belemmeren het planvoornemen niet.

5.5.2

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Het thema vervoer van gevaarlijke stoffen kan worden onderverdeeld in wegen, spoor en water. Net als bij inrichtingen gelden voor het bepalen van de externe veiligheidssituatie het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. De wegen, spoorlijnen en waterwegen, waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt en waarbij een plaatsgebonden risico en/of groepsrisico aanwezig is, zijn opgenomen in de risicoatlassen (nieuwe tellingen zijn in 2006-2007 verricht).

INLEIDING

Recent heeft de provincie Groningen het definitieve Provinciaal Basisnet Groningen opgesteld. Hiermee zijn, in relatie tot de op handen zijnde nieuwe, landelijke wetgeving omtrent vervoer van gevaarlijke (Besluit transportroutes externe veiligheid), rond alle provinciale wegen en rijkswegen in haar provincie zones aangewezen (ook voor spoorwegen en vaarwegen).

Het hiernavolgende onderzoek is mede toegespitst op de nieuwe wetgeving.

Op circa 1.700 m ten westen van het projectgebied ligt de provinciale weg N366. In het basisnet van de provincie Groningen is benoemd dat deze weg een Plasbrandaandachtsgebied heeft. Dit is een zone van 30 m aan weerszijde van de weg, waarbinnen de oprichting van objecten ten behoeve van minderzelfredzame personen niet is toegestaan. Daarnaast geldt voor deze weg dat bij ontwikkelingen binnen 200 m van de weg (met uitzondering van enkele situaties) het groepsrisico nader dient te worden beschouwd.

ONDERZOEK

Het projectgebied valt, door de grote afstand, buiten de invloedssfeer van deze provinciale weg. Met oog op de nieuwe ontwikkelingen zijn geen belemmeringen aanwezig.

Overige wegen waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt, waaronder ook spoor- en waterwegen, zijn niet aanwezig in/nabij het projectgebied.

De conclusie luidt dat ook ten aanzien van het vervoer van gevaarlijke stoffen de voorziene ontwikkelingen in het projectgebied niet worden belemmerd.

CONCLUSIE

5.5.3

Buisleidingen

Aardgastransportleidingen zijn voor het plangebied relevant vanwege de regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Deze regels zijn vastgelegd in de Circulaire Zonering langs hogedrukaardgastransportleidingen (1984). De circulaire onderscheidt toetsings- en veiligheidsafstanden. Bestemmingen die zijn gericht op het verblijf van personen, zijn niet binnen de toetsingsafstand toegestaan. De toetsingsafstand is afhankelijk van de diameter en de bedrijfsdruk van de betreffende gasleidingen. Naast de toetsingsafstand is in de circulaire een belemmerende strook (veiligheidsafstand) in het zakelijk recht vastgelegd,

INLEIDING

waarbinnen geen bebouwing is toegestaan. De breedte van deze strook is eveneens afhankelijk van de diameter en de bedrijfsdruk van de leiding.

Op dit moment is het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer bezig met het vernieuwen van het externe veiligheidsbeleid rondom aardgasleidingen (het Besluit externe veiligheid buisleidingen, Bevb). Deze nieuwe wetgeving en de bijbehorende nieuwe afstanden (voor het plaatsgebonden risico en het groepsrisico) zijn nog niet definitief vastgesteld. Door het RIVM wordt aangegeven dat voorlopig de afstanden uit de circulaire uit 1984 kunnen worden gehanteerd. Bij nieuwe ontwikkelingen nabij buisleidingen is het echter van belang te anticiperen op de nieuwe wetgeving.

ONDERZOEK

De risicokaart geeft ook de ligging van de buisleidingen weer. Op circa 1,1 km ten westen van het projectgebied liggen twee buisleidingen van de Gasunie, te weten: N-522-54-KR-007 (druk bedraagt 40 Bar en de diameter 6 inch) en N-522-54-KR-008 (druk bedraagt 40 Bar en diameter 4 inch). Door de grote afstand tussen deze leidingen en het projectgebied, treden geen belemmeringen op ten aanzien van het planvoornemen.

5.5.4

Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overall, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing).

NSL/NIBM

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wet milieubeheer in werking getreden.

Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en hoe overschrijdingen van de luchtkwaliteit moeten worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen, zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit.

De ministerraad heeft op voorstel van de minister van Volksgezondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer ingestemd met het NSL. Het NSL is op 1 augustus 2009 in werking getreden.

Ook projecten die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in de AMvB-nibm.

In de AMvB-nibm is vastgelegd dat na vaststelling van het NSL of een regionaal programma een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal 1,2 µg/m³ NO₂ of PM₁₀) als 'niet in betekenende mate' wordt beschouwd.

Op grond van het voorliggend projectbesluit wordt de uitbreiding van de RSG met circa 500 m² mogelijk gemaakt. De verwachting is dat de uitbreiding met een technieklokaal met een omvang van 500 m² tot maximaal tien ritten per etmaal aan extra verkeer genereert.

PROJECTBESLUIT

Voor kleinere ruimtelijke en verkeersplannen die effect kunnen hebben op de luchtkwaliteit heeft het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer in samenwerking met InfoMil de nibm-tool van 3 augustus 2009 ontwikkeld. Daarmee kan op een eenvoudige en snelle manier worden bepaald of een plan niet in betekenende mate bijdraagt aan luchtverontreiniging. Met behulp van deze rekentool is de toename van de stoffen NO₂ en PM₁₀ bepaald.

NIBM-TOOL

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit		
Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigen (weekdaggemiddelde)		10
Aandeel vrachtverkeer		3,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,01
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,00
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Uit de berekeningen met de nibm-tool blijkt dat het plan de grens van 3% (een toename van 1,2 µg/m³ NO₂ of PM₁₀) niet overschrijdt. Het project moet derhalve worden beschouwd als een nibm-project. Nader onderzoek naar de luchtkwaliteit kan derhalve achterwege blijven.

5.6

Ecologie

Er is conform de eisen van de ecologische wetgeving onderzoek verricht. De conclusies zijn hierna beschreven. Voor nadere informatie wordt verwezen naar het afzonderlijk toegevoegde rapportage.

Voor de in het kader van de Flora- en faunawet relevante soortengroepen is in tabel A aangegeven of er mogelijk verbodsovertredingen worden verwacht en welke vervolgstap dient te worden genomen.

SOORTENBESCHERMING

Tabel A. Verbodsovertredingen en vervolgstappen beschermde soorten Flora- en faunawet

Soortengroep	Verbodsovertreding van beschermde soorten in het plangebied	Vervolgstap
Vaatplanten	-	-
Vleermuizen	-	-
Overige zoogdieren	Egel, bosmuis, gewone en twee-kleurige bosspitsmuis, rosse woelmuis, bunzing, hermelijn en wezel	Geen, geldt een vrijstelling voor
Vogels	Enkele algemene broedvogels	Geen, indien bij de werkzaamheden rekening wordt gehouden met het broedseizoen
Amfibieën	Bruine kikker, gewone pad	Geen, geldt een vrijstelling voor
Reptielen	-	-
Vissen	-	-
Dagvlinders	-	-
Libellen	-	-
Overige soorten	-	-

5.7

Gebiedsbescherming

Beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 liggen op voldoende afstand van het plangebied, zodat gezien de aard van de ingrepen geen negatieve effecten zijn te verwachten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. De activiteit is op het punt van de gebiedsbescherming van de Ecologische Hoofdstructuur waarschijnlijk niet in strijd met het POP Groningen. Op beide punten is het aan het bevoegd gezag, het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, om deze visie te bevestigen.

5.8

Archeologie

De provinciaal archeoloog heeft aangegeven dat hij nader archeologisch vervolgonderzoek niet noodzakelijk acht. Het advies van de provinciaal archeoloog is als bijlage opgenomen.

E c o n o m i s c h e u i t v o e r b a a r h e i d

Kosten verbonden aan dit project worden (grotendeels) bekostigd door de initiatiefnemer (RSG Ter Apel). Door de gemeenteraad van Vlagtwedde zijn hiervoor middelen beschikbaar gesteld.

Inspraak en overleg

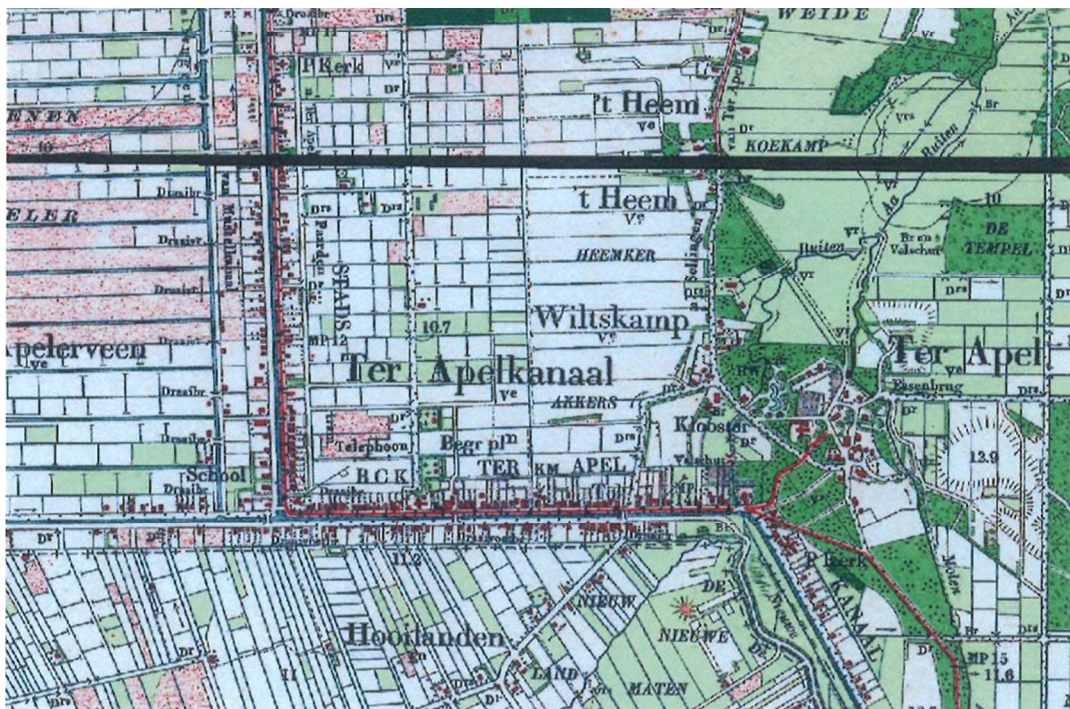
P.m.

B i j l a g e n

REKENBLAD SRM I (2006)						BügelHajema			
						ADVISEURS			
gemeente:		Vlagtwedde				datum:		25-03-10	
bestemmingsplan:		Uitbreiding RSG				bestandsnaam:		VLUiSt1.xls	
situatie:		Stationsstraat en Oudeweg							
jaar basisgegevens:		model		prognosejaar:		2020			
waarneempunten		48 dB contour Stationsstr.				48 dB contour Oudeweg			
rijlijnummer		1				1			
intensiteit basisjaar		3100				24000			
groeipercantage		0,0				0,0			
etmaal int.(prognose) Qetm		3100				24000			
periode		Dag		Avond		Nacht			
uurintensiteit		6,9		2,9		0,8		mvt	
		201,7		83,9		23,6		%	
gemiddelde		8,5		3,5		1,0		mvt/u	
uur -		2,1		0,9		0,2		mvt/u	
intensiteit		0,0		0,0		0,0		mvt/u	
		212,4		88,4		24,8		mvt/u	
snelheid		Vlv		50		50		km/u	
		Vmv		50		50		km/u	
		Vzv		50		50		km/u	
		Vmr		50		50		km/u	
waarneemhoogte		Hw		4,5		4,5		m	
wegdekhoogte		Hweg		0,0		0,0		m	
objectfractie		fobj		0,0		0,0		-	
wegdekverharding		DAB/referentiewegdek				DAB/referentiewegdek			
afstand obstakel		0,0				0,0			
afstand-kruising		a		0,0		0,0		m	
bodemfactor		b		0,78		0,94		-	
afstand (schuin)		r		26,3		100,1		m	
afstand (hor.)		d		26,0		100,0		m	
periode		Dag		Avond		Nacht			
emissie		Elv		69,8		66,0		60,5	
		Emv		62,7		58,9		53,4	
		Ezv		59,7		55,9		50,3	
		Emr		0,0		0,0		0,0	
		Etotaal		70,9		67,1		61,6	
correctie		Ckruispunt (vri)				0,0			
		Cobstakel				0,0			
		Creflectie				0,0			
		Ctotaal				0,0			
demping		Dafstand				14,2			
		Dlucht				0,2			
		Dbodem				2,9			
		Dmeteo				0,6			
		Dtotaal				17,9			
zichthoekcorrectie		N				N			
periode		Dag		Avond		Nacht			
dag/avond/nachtwaarde		53,0				53,0		dB	
dag/avond/nachtcorrectie		0				0		dB	
dag/avond/nachtwaarde na correctie		53,0				53,0		dB	
Lden		53,0				53,0			
aftrek artikel 110g WGH 2006		5				5			
Lden afgerond na aftr. art. 110g WGH 2006		48,0				48,0			

Plangebied RSG te Ter Apel, gemeente Vlagtwedde

Een Archeologisch Bureauonderzoek

Administratieve gegevens

provincie:	Groningen
gemeente:	Vlagtwedde
plaats:	Ter Apel
toponiem:	RSG/Oude Weg 41
bevoegd gezag:	gemeente Vlagtwedde
opdrachtgever:	BügelHajema Adviseurs
coördinaten:	noordwest 268.129/544.796 noordoost 268.191/544.797 zuidwest 268.130/544.716 zuidoost 268.171/544.716
kaartblad:	18A
CIS-code:	40819
beheer documentatie	Libau, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, gemeente Vlagtwedde en E-depot
uitvoerder:	Libau
auteur	M. de Jong MA
autorisatie	drs. J. Molema
telefoon:	050-3126545
fax:	050-3123362
e-mail:	info@libau.nl

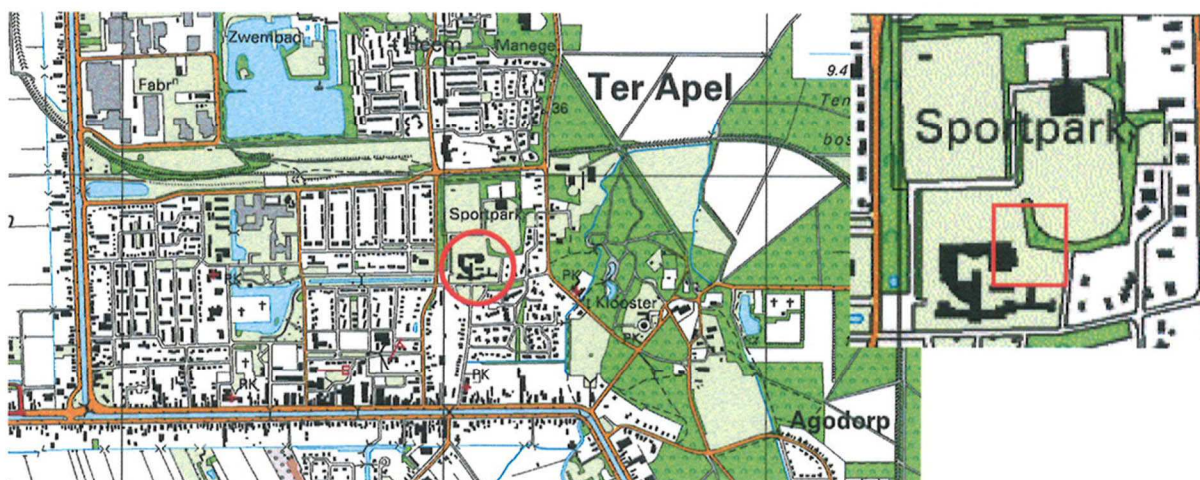

Plangebied RSG te Ter Apel

Een Archeologisch Bureauonderzoek

Planvoornemen

In opdracht van BügelHajema Adviseurs, vertegenwoordigd door mevr. A. de Vries, is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd voor de locatie Regionale Scholengemeenschap (RSG), Oude Weg 41 te Ter Apel (zie figuur 1). Aanleiding voor het onderzoek is het uitbreiden van de school en de bouw van een extra fietsenstalling, beide aan de oostzijde van het schoolcomplex. De nieuwbouw overlapt met een bomerrij en een sportveld. Het gebied waar de ingrepen gaan plaatsvinden wordt in dit bureauonderzoek verder aangeduid als plangebied.

Figuur 1: Plangebied RSG te Ter Apel: het plangebied ligt binnen de rode cirkel. In de inzet is het terrein waarbinnen de twee nieuwbouwlocaties liggen omkaderd. (Topografische Atlas Groningen)

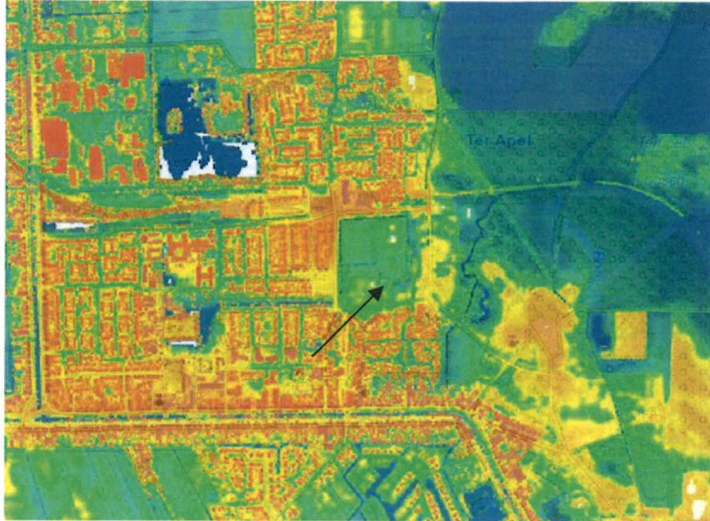
Informatie

Ter Apel ligt in het zuiden van het landschap Westerwolde. Ten oosten van het huidige dorp Ter Apel is in 1465 het Kruisherenklooster *Domus novae lucis* gesticht. Dit klooster is gebouwd op een dekzandverhoging (pol/pel) tussen de Ruiten Aa in het westen en de Molen Aa in het oosten. Voor die tijd, in de 13de eeuw, bezat het klooster van Schildwolde hier landgoederen. In 1619 werd Westerwolde een heerlijkheid van de stad Groningen. Westerwolde was van strategisch belang, het klooster te Ter Apel diende als steunpunt. In de vroege 19de eeuw bestond Ter Apel uit verspreide bebouwing rondom het kloostercomplex. In de loop van de 19de eeuw ontstond lintbebouwing langs het inmiddels vanuit Stadskanaal doorgetrokken kanaal, waarna Ter Apel zich als veenkolonie ontwikkelde.

Op de fysisch geografische kaart van de provincie Groningen is Ter Apel vanwege de aanwezige bebouwing niet gekarteerd (zie bijlage: Uitsnede fysisch geografische kaart). Waarschijnlijk ligt het plangebied op een dekzandvlakte (code Nv2). Ook de bodemkaart geeft het plangebied en omgeving weer als bebouwd gebied (zie bijlage: Kaart archeologie). Gezien de bodemsoorten in de omgeving zal de bodem van het plangebied bestaan uit veldpodzolgronden (code Hn21) en moerige podzolgronden met een veenkoloniaal dek (code iWp) of met een humushoudend zanddek (code zWp). Op het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) is te zien dat het plangebied lager ligt dan de middeleeuwse kern van Ter Apel (www.ahn.nl; zie figuur 2). De sportvelden lijken te zijn geëgaliseerd.

De (veronderstelde) podzolbodems in het plangebied duiden op een goede afwatering van het dekzand. Dit type bodems was daardoor in de prehistorie (met name de steentijd) geschikt voor bewoning. In de loop van de bronstijd, of mogelijk al eerder, werd de omgeving van het plangebied door de toenemende veengroei te nat voor bewoning. Gedurende de middeleeuwen begonnen ontginningen van het veengebied.

Het plangebied ligt in de (jonge) veenkoloniale ontginningen ten westen van het middeleeuwse Ter Apel. Door het afgraven van het veen is het pleistocene zand opnieuw aan het oppervlak komen te liggen. Vanwege de uitgestrektheid van het veengebied worden in de omgeving van het plangebied geen bewoningsresten uit de bronstijd tot en met de vroege middeleeuwen verwacht. Wel kunnen bijvoorbeeld depotvondsten aanwezig zijn in het veen en in rivierdalen.

Figuur 2: Hoogteverschillen in en rond het plangebied (www.ahn.nl). Het plangebied is aangegeven met een pijl.

Het plangebied is niet geregistreerd op de Archeologische Monumenten Kaart (AMK), noch zijn uit het plangebied archeologische waarnemingen bekend (geen waarnemingen geregistreerd in de archeologische database Archis). AMK-terrein 7414, ten oosten van het plangebied, betreft het laat-middeleeuwse kloosterterrein. De waarnemingen betreffen drie stenen bijlen uit het neolithicum (waarnemingen 18480, 18481 & 39932), een zwaard uit de bronstijd (waarneming 39933), laat-middeleeuwse slootjes (waarneming 238332), munten (waarneming 37462) en het kloostercomplex.

In de Hottingeratlas uit 1773-1794 (kartering 1788-1792) is te zien dat door of pal ten noorden van het plangebied een watertje stroomt (zie figuur 3). Op het kadastrale minuutplan uit het begin van de 19de eeuw (gemeente Vlagtwedde, blad H5) wordt de omgeving van het plangebied Barkenkamp genoemd. Het complex bouwland was destijds eigendom van de stad Groningen (watwaswaar.nl). Ook de Atlas van Huguenin uit 1819-1829, de militaire topografische kaart/grote historische atlas (kartering 1852) en de Bonnekaart uit het begin van de 20ste eeuw laten zien dat het plangebied onbebouwd is (watwaswaar.nl; zie bijlage: Projectie van de huidige situatie op de Bonnekaart). Dit bleef zo tot de bouw van het zuidelijke gedeelte van de huidige school in 1923. De sportvelden werden in de jaren '50 ingericht en in de loop van de 20ste eeuw vonden meerdere uitbreidingen en aanpassingen plaats.

Figuur 3: Ter Apel in de Hottinger atlas. Het plangebied is aangegeven met een pijl. De kaart is georiënteerd op het noordoosten.

Overweging en advies

Op de in het plangebied aanwezige podzolbodems bestaat kans op het aantreffen van archeologische resten uit de steentijd. Echter, door egalisatie en inrichting van het plangebied is de kans op de aanwezigheid van gave archeologische resten vrijwel nihil. Archeologisch vervolgonderzoek wordt derhalve niet noodzakelijk geacht. Mochten er bij de werkzaamheden onverhoopt toch archeologische resten tevoorschijn komen, dan geldt krachtens de monumentenwet een meldingsplicht*.

Bijlagen:

- Uitsnede fysisch geografische kaart;
- Kaart archeologie;
- Kadastrale minuut;
- Projectie van de huidige situatie op de Bonnekaart.

*Vondstmeldingen dienen zo spoedig mogelijk te worden gedaan bij het bevoegd gezag (de gemeente Vlagtwedde) en Libau.

Geraadpleegde literatuur, bronnen en kaarten

Actueel Hoogtebestand Nederland (www.ahn.nl).

Archeologische Monumentenkaart.

Archeologisch informatiesysteem (Archis) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Brood, P., A.H. Huussen & J. van der Kooi, 1999. *Nieuwe Groninger Encyclopedie*. REGIO-Projekt Uitgevers.

Grote Historische topografische Atlas Groningen ± 1900 – 1930, schaal 1: 25000. Uitgeverij Nieuwland, 2006. Tilburg.

Grote Historische Atlas van Nederland, 1: 50000. Deel 2: Noord-Nederland 1851 – 1855. Wolters-Noordhoff Atlasproducties, 1990. Groningen.

Luchtfoto's Google Earth/Maps.

Minuutplans uit het begin van de negentiende eeuw (www.watwaswaar.nl).

Schroor, M & J. Meijering, 2007. *Golden Raand, Landschappen van Groningen*. In Boekvorm Uitgevers, Assen.

Snijders, F.L., 1985. *Fysische geografie in de provincie Groningen*. Milieu- en landschapsonderzoek Provinciaal Planologische Dienst. Groningen.

Stiboka, 1985. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1: 50.000*. Stiboka, Wageningen (Toelichting gepubliceerd in 1986; kaartopname door A.E. Clingeberg et al.).

Versfelt, H.J., 2003. *De Hottinger-atlas van Noord- en Oost-Nederland, 1773-1794*. Heveskes Uitgevers, Groningen.

Versfelt, H.J. & M. Schroor, 2005. *De atlas van Huguenin; militair-topografische kaarten van Noord-Nederland, 1819-1829*. Historische inleiding en samenstelling door H.J. Versfelt en M. Schroor. Heveskes Uitgevers/Drentse Historische Vereniging, Groningen/Veendam.

Archeologische periodes

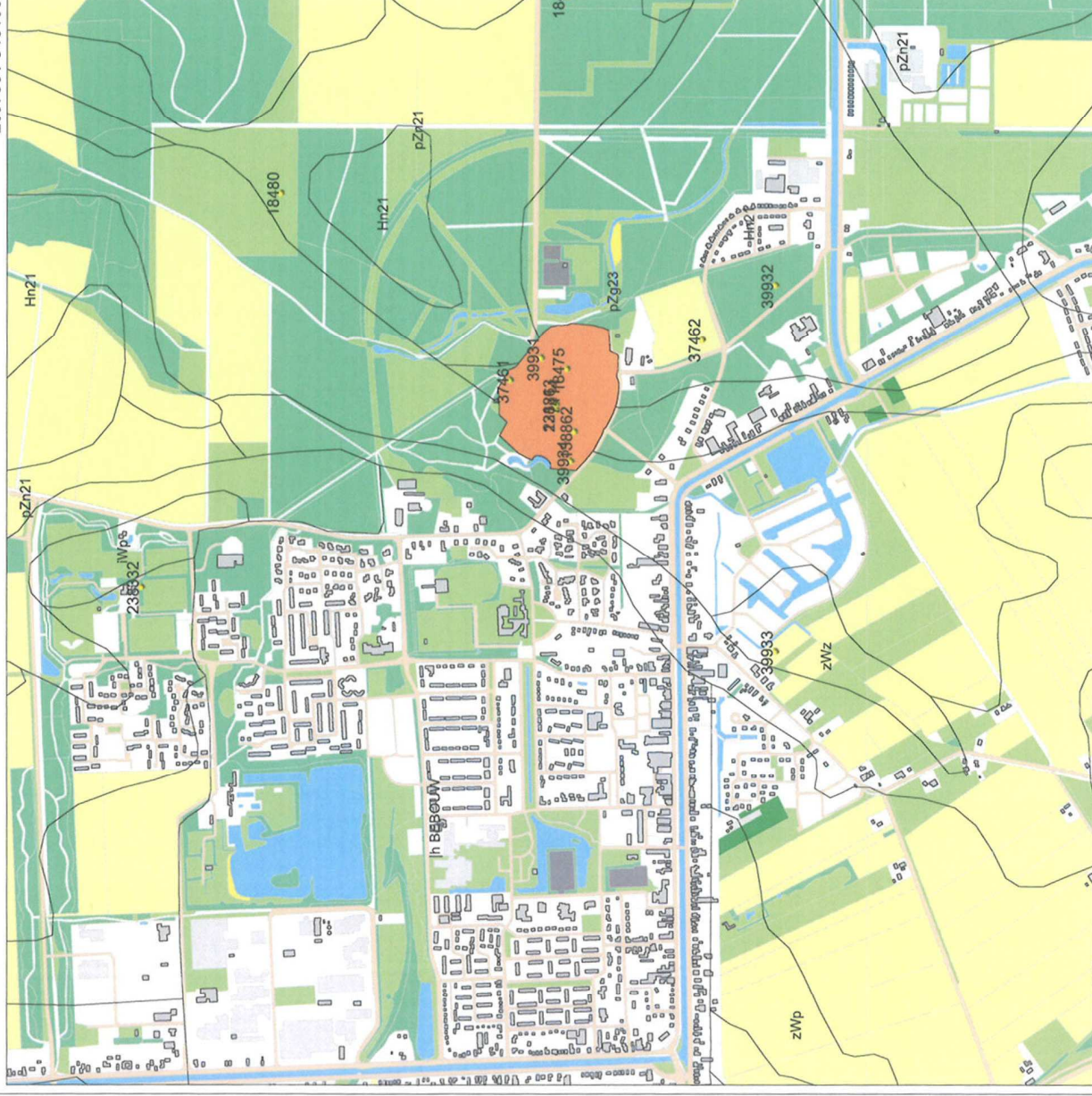
paleolithicum	tot 8800 v.Chr.
paleolithicum vroeg	tot 300000 C14
paleolithicum midden	300000 - 35000 C14
paleolithicum laat	35000 C14 - 8800 v.Chr.
paleolithicum laat A	35000 - 18000 C14
paleolithicum laat B	18000 C14 - 8800 v.Chr.
mesolithicum	8800 - 4900 v.Chr.
mesolithicum vroeg	8800 - 7100 v.Chr.
mesolithicum midden	7100 - 6450 v.Chr.
mesolithicum laat	6450 - 4900 v.Chr.
neolithicum	5300 - 2000 v.Chr.
neolithicum vroeg	5300 - 4200 v.Chr.
neolithicum vroeg A	5300 - 4900 v.Chr.
neolithicum vroeg B	4900 - 4200 v.Chr.
neolithicum midden	4200 - 2850 v.Chr.
neolithicum midden A	4200 - 3400 v.Chr.
neolithicum midden B	3400 - 2850 v.Chr.
neolithicum laat	2850 - 2000 v.Chr.
neolithicum laat A	2850 - 2450 v.Chr.
neolithicum laat B	2450 - 2000 v.Chr.
bronstijd	2000 - 800 v.Chr.
bronstijd vroeg	2000 - 1800 v.Chr.
bronstijd midden	1800 - 1100 v.Chr.
bronstijd midden A	1800 - 1500 v.Chr.
bronstijd midden B	1500 - 1100 v.Chr.
bronstijd laat	1100 - 800 v.Chr.
ijzertijd	800 - 12 v.Chr.
ijzertijd vroeg	800 - 500 v.Chr.
ijzertijd midden	500 - 250 v.Chr.
ijzertijd laat	250 - 12 v.Chr.
Romeinse tijd	12 v.Chr. - 450 n.Chr.
Romeinse tijd vroeg	12 v.Chr. - 70 n.Chr.
Romeinse tijd vroeg A	12 v.Chr. - 25 n.Chr.
Romeinse tijd vroeg B	25 - 70 n.Chr.
Romeinse tijd midden	70 - 270 n.Chr.
Romeinse tijd midden A	70 - 150 n.Chr.
Romeinse tijd midden B	150 - 270 n.Chr.
Romeinse tijd laat	270 - 450 n.Chr.
Romeinse tijd laat A	270 - 350 n.Chr.
Romeinse tijd laat B	350 - 450 n.Chr.
middeleeuwen	450 - 1500 n.Chr.
middeleeuwen vroeg	450 - 1050 n.Chr.
middeleeuwen vroeg A	450 - 525 n.Chr.
middeleeuwen vroeg B	525 - 725 n.Chr.
middeleeuwen vroeg C	725 - 900 n.Chr.
middeleeuwen vroeg D	900 - 1050 n.Chr.
middeleeuwen laat	1050 - 1500 n.Chr.
middeleeuwen laat A	1050 - 1250 n.Chr.
middeleeuwen laat B	1250 - 1500 n.Chr.
nieuwe tijd	1500 - heden
nieuwe tijd A	1500 - 1650 n.Chr.
nieuwe tijd B	1650 - 1850 n.Chr.
nieuwe tijd C	1850 - heden

Kaart archeologie RSG te Ter Apel

Combinatiekaart van AMK, bodemkaart en Archis

269795 / 546100

266819 / 543124

03-05-2010

Legenda

- WAARNEMINGEN
- MONUMENTEN
- archeologische waarde
- hoge archeologische waarde
- zeer hoge archeologische waarde
- zeer hoge arch waarde, beschermd
- BODEM (c)Alterra
- HUIZEN
- TOP10 (c)TDN
- bebouwd gebied
- doorgaande wegen
- bos
- bouland
- weiland
- boomgaard/kwekerij
- heide
- zand
- begraafplaats
- water
- overig bodengebruik

0 500 m

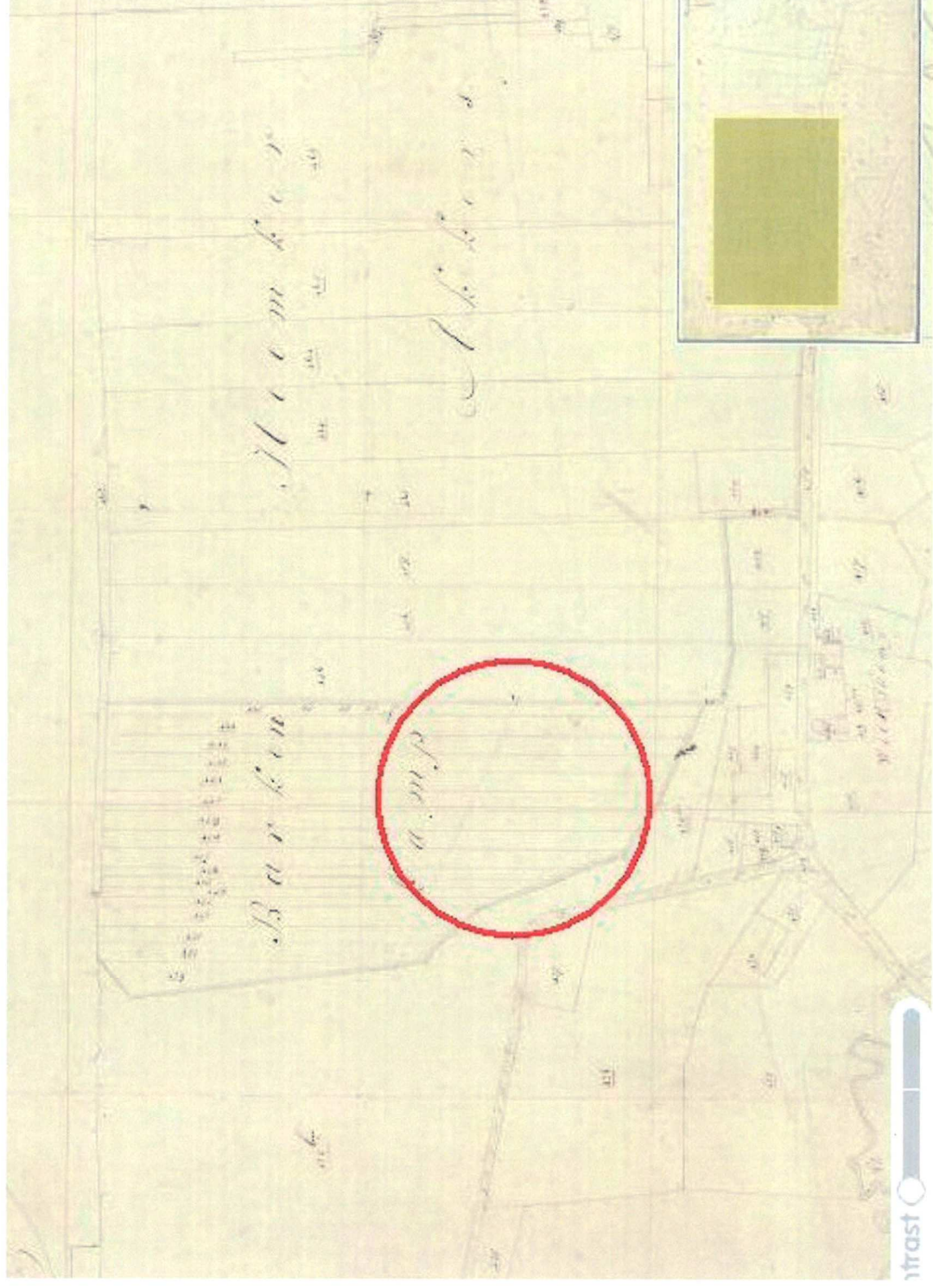

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Kadastrale minuut RSG Ter Apel. Het plangebied bevindt zich binnen de cirkel.
De kaart is georiënteerd op het westen.

Projectie van de huidige situatie op de Bonnekaart: plangebied RSG te Ter Apel

Colofon

Opdrachtgever
RSG Ter Apel

Contactpersoon
De heer drs. M. Jipping

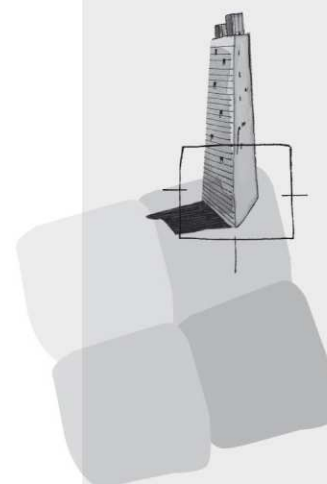
Rapport
BügelHajema Adviseurs

Fotografie
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
Mevrouw drs. H.H. Kerperien
BügelHajema Adviseurs

Supervisie
BügelHajema Adviseurs

Projectnummer
250.24.03.60.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E assen@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort